

*9. D. Varga József rendőr őrnagy
BM Üdültetési és Gyermekneveltetési Osztály vezetője*

Az együttműködés keretében osztályunknak legszélesebb körben a büntetésvégrehajtási intézményekkel van kapcsolata.

Munkaerő biztosításával rendkívül sok segítséget nyújtanak nekünk az üdülők üzemeltetésében, a tavaszi-őszi munkálatoknál, valamint az üdülők felújítási munkálataiban. Az elmúlt években átlagosan 12 000 munkanap volt meghatározva éves viszonylatban.

Másik fontos feladat a szolgáltatások biztosítása, elsősorban a mosatásra gondolok. Szélesegett az elmúlt évben ez a kapcsolat is a varratásokkal.

Az együttműködési szerződésünkben sokszor felvetődött az a gondolat, hogy büntetésvégrehajtási intézményeinkben termelt zöldségek, gyümölcsök és húsfélések esetleg az üdültetésben is kapjanak szerepet. Ez az együttműködés nagyon nehezen halad, bár az utóbbi időben segítséget kaptunk a gyümöcsellátásban és a hús kérdésben is előre tudtunk lépni.

Várhatunk előrelépést abban a vonatkozásban, hogy a büntetésvégrehajtásban folyó termelési munkát esetleg egyeztetnénk, és az ellátást ehhez lehetne igazítani.

A BM a büntetésvégrehajtás részére közös megállapodás alapján üdültetéssel nyújtott vízszolgáltatást.

Ennek növelése csak szűkösen lehetséges, mert a két intézmény eléggé leterhelt.

Szélesedett kapcsolatunk az elmúlt évben azzal, hogy elhelyezést biztosítottunk a továbbképzések megtartására.

A szabad férőhelyek jobb kihasználása érdekében a büntetésvégrehajtásra is gondoltunk, de ebben a kérdésben nem tudtunk előre jutni. Remélem, hogy az értekezletet követő konkrét megbeszélések majd lehetővé teszik a továbblépést.

A HM-mel kapcsolatunk elsősorban Budapestre korlátozódott. Az elmúlt időszakban a gyermekintézmények közös hasznosítására törekedtünk. Szolgáltatásokban is kaptunk a HM-től segítséget, elsősorban mosatás terén, Kenese és Marcali térségében.

Közös együttműködésünk van Boglárlelle területén a kikötő- és az üdülőparancsnokok megeggyezése alapján a sportterületek használatára.

Az üdülő beutalók cseréje a lehetőségek, illetve az üdülőhelyek szélesítését vonná maga után, természetesen csak kölcsönöségi alapon, a darabszámok egyeztetésével.

Az üdültetés szempontjából is javasolom együttműködés kidolgozását, szűkösebb lehetőség között együttes fellépést eredményezhetne a Duna-kanyar és a Budapest körzetében megépülő üdültetési lehetőségek fejlesztésénél.

A Munkásörsséggel elég szűkösek kapcsolataink. Az elmúlt három évben turnusonként mintegy öt család csereüdültetése valósult meg Badacsonytomajon és Siófokon.

Lehetőséget látunk az együttműködésre a jövőben is Budapesten a nyári főszezonban szabadon maradó oktatási központjuknak a felhasználásában, esetleg egy budapesti üdülő létrehozásában.

A Vám- és Pénzügyőrséggel ez ideig sajnos semmilyen közvetlen kapcsolatunk nincs, ennek lehetőségét nem is mértük fel. Azt hiszem, hogy erre külön megbeszélés alapján kerülhet sor.

*10. Lukász Marcell rendőr alezredes
BM Anyagi és Technikai Csoporthűnökség
Építési és Elhelyezési Osztály vezetője*

A Fővárosi Tanáccsal közös beruházásban megvalósított célcsoportos szolgálati és a Fővárosi Tanács által biztosított önerős OTP társasházi lakásokkal kapcsolatban kialakult helyzetről kívánok tájékoztatást adni, kapcsolódva Szentpéteri Gyula et. előadásában már röviden vázolt problémához.

A 60-as évek végén a 70-es évek elején a BM területén Budapesten tömeges lakásigény jelentkezett, melynek megoldására csak a házigyári panel épületekből épített nagy lakótelepeken nyílt lehetőség. Az addig jellemző foghíjas beépítésekkel a tömeges igényeket már nem lehetett kielégíteni. A Fővárosi Tanács e problémáink megoldásában igyekezett segítséget nyújtani, és javaslatunkra 5 éves, ill. ennek keretei között éves együttműködési megállapodásokat kötöttünk a közös célú beruházásokra, majd a hetvenes évek végétől kezdve OTP társasházi lakások vevőkijelölési jogának biztosításával is. A Büntetésvégrehajtás, a Vám- és Pénzügyőrség, valamint a Munkásőrség ilyen irányú igényeit ugyancsak ezekben a megállapodásokban szerepeltettük, míg hasonló formában az MN és a Fővárosi Tanács külön állapodott meg a lakások biztosításában. Ez a rendszer kisebb-nagyobb zökkenőkkel ugyan, de eredményesen működött és a megnövekedett lakásigények jelentős részét sikerült az együttműködés keretében kielégíteni. Ezen nem változtat az a tény sem, hogy az utóbbi két évben Budapesten a lakásigénylők száma több tényező hatására az utóbbi időben növekedett. A kitaposott útnak megfelelően kezdtük meg a VII. ötéves tervidőszak előkészítését is és a fővárosi lakáskérők számának az előbbieken említettekben kedvezőtlen alakulását, továbbá a Büntetésvégrehajtás, a Vám- és Pénzügyőrség, valamint a Munkásőrség igényeit is figyelembe véve felhívtuk a Fővárosi Tanács Beruházási Főosztályát, a következő tervidőszakra vonatkozó megállapodás megkötése érdekében.

Ezeknek az igényeknek a 40%-a szolgálati, 60%-a magánérs lakás volt. A Beruházási Főosztály kezdeményezésére 1985. július elején került sor a HM és BM részvételével egy egyeztető tárgyalásra, melyen a tervezett tanácsai változtatásokról, elképzelésekről kaptunk tájékoztatást.

Ezek váratlanul értek bennünket, mert bár tudtunk a Fővárosi Tanács lakásépítési nehézségeiről, azt nem gondoltuk, hogy a tanács vezetése ilyen kemény feltételeket kíván a fegyveres szervekkel szemben érvényesíteni. Ezek legalább olyanok, mint amelyeket a polgári szervekkel, ill. a vállalatokkal szemben alkalmaz. Ezt az elbírálást érthetetlennek tartjuk, mivel a lakásigények kielégítése mögött tanácsai érdekek is húzódnak. Ezek közül kiemelném a közbiztonság javítását, ill. legalább a jelenlegi szinten tartását. A szolgálatot ellátó tiszthelyettes elvtársak utánpótlása, létszámnövelése döntően ugyanis vidékről történik. Ezeknek az elvtársaknak a felvétele azonban lakások nélkül a legtöbb esetben nem realizálható.

A tanács változtatási tervei a következők:

- 1986. és 1987. években az általunk igényelt lakásokat (1986-ban 720 db), csak alacsony szinten hajlandó a tanács biztosítani. Jelenleg mindössze 120-150 db-ot ajánlottak fel szolgálati lakásként, önerős OTP lakást egyáltalán nem. A legnagyobb problémát az alacsony lakásszám jelenti számunkra, az idő rövidsége miatt ezeket nem tudjuk pótolni. Ennek bekövetkezése komoly visszaesést eredményezne a főváros lakásellátásában és a lakásgazdálkodásban.

- A budapesti lakásépítkezéseknél bekövetkezett építőipari lemaradás esetére a tanácsai állásfoglalás az, hogy a fegyveres testületek lakásszámát is arányosan csökkentik.

- Mindezek következtében a középtávú tervidőszakban meghatározott lakásszám átadását nem vállalják, és egyelőre nem kötnek ötéves megállapodást sem. Ezek annál is inkább méltánytalan feltételek részünkre, mivel a fővárosi lakásépítési program megvalósításához folyamatosan 150-200 fő katonai munkaerőt biztosítunk. Egy másik tanácsai állásfoglalás szerint az OTP lakások területelőkészítése, tervezési és mélyépítési, közművesítési munkáiért, vevőkijelölési jog biztosítása címén 350 ezer Ft-ot kérnek lakásonként. Ezt eddig térítés nélkül kaptuk. A BM részéről a célra 100 ezer Ft hozzájárulást ajánlottunk fel lakásonként, választ azonban erre még nem kaptunk.

A költség hozzájárulás növekedése esetén az önerős lakásépítés támogatására fordítható pénzeszközök csökkennének, mely a tervezettnél jóval kevesebb magánérs lakás gond megoldását teszi lehetővé. Az OTP-s lakásoknál a dolgozóinknak adott munkáltatói támogatás összegét ugyanis nem csökkenthetjük, mivel a magas lakásárak miatt a lakásvásárlás belépő készpénz összege nem egyszer csak családi összefogással, áldozatvállalással biztosítható.

- A tanácsi elképzelések között szerepel az is, hogy a szanálás címén visszaadásra kerülő lakások legalább 50%-át komfortos, vagy összkomfortos minőségben kéri az eddigi 30%-os aránnyal szemben. Ez a tervidőszak alatt kb. 50 lakásnál okozhat minőségi cserét.

- Új feltételként az elmúlt évek gyakorlatától eltérően kívánja a tanács elérni azt, hogy a garzonházi lakóegységeknél a teljes értékű lakáshoz hasonló mértékű kapcsolódó költséget térítsük. Indokaink alapján a térítés mértékének csökkentését várhatóan el tudjuk érni.

A tanács által felvetett egyéb kevésbé számottevő kérdésekben, - mint a lakások átlagos alapterülete, az egyszobás lakások arányának mérséklése, a tényleges készütségi foknak megfelelő finanszírozása, szolgálati lakások kezelésére vonatkozó külön költségterítési igény stb. - az eddigi tárgyalásokon számunkra elfogadható elvi megegyezés született.

A rendezetlen és részünkről elfogadhatatlan lényegi problémákról több szinten folytatódnak a tárgyalások. Az értekezlet résztvevőitől azt kérjük, hogy a tanáccsal szemben egységes álláspontot képviselve, határozott fellépéssel, elképzeléseink érvényre juttatásával törekedjenek arra, hogy a tárgyalások eredményre vezessenek, és a fegyveres testületek dolgozói részére 1986. évben, ill. a VII. ötéves terv időszakában a budapesti lakásellátást megfelelő szinten tudjuk biztosítani.

11. Barta Gyula vezérőrnagy a munkásörsg országos parancsnokának helyettese

Az értekezlet előtt felmértük, hogy az együttműködés milyen hatással volt a munkásörsg gazdálkodására. Az elmúlt öt esztendő alatt a munkásörsg központi, mindenek előtt a haditechnikai jellegű beszerzéseinek és speciális szolgáltatásokra fordított kiadásainak minden 100 forintjából 7 forintot közvetlenül érintett a fegyveres erőkkel és testületekkel folytatott gazdasági együttműködés. Ha a közvetett hatását is vizsgáljuk, 10-15 forintra becsülhető minden elköltött 100 Ft-ból az együttműködésre eső rész. Ez a szám jelzi, hogy milyen jelentősége van együttműködésünknek.

Eddig együttműködésünknek azok az eredményei kerültek szóba, amelyek a gazdálkodási munka hatékonyságát emelték.

Azonban a fegyveres erők és testületek ma jobban tudják feladataikat végrehajtani, növekedett harc-készütségük, és igazán ebben mérhető le az együttműködés haszna.

A másik lényeges kötelezettségünk az együttműködési feladatok gyakorlása. Több ilyen esemény volt, ahol az MN, a BM és a munkásörsg együttes gyakorlatai igazolták az együttműködési készséget.

Már 1985-ben tapasztaltuk, hogy a korábbi évek gyakorlatához képest fel kell adnunk a munkásörsg igénybevételének minden áron történő mérséklése álláspontját, és olyan feladatokra engedni a munkásörök igénybevételét, amit a közrend és közbiztonság igényel.

Az elmúlt időszakban a helyzet kényszere sokmindenre megtanított bennünket. Olyan megoldások, módszerek alkalmazására és lehetőségek felkutatására törekedtünk, melyekre korábban nem volt módunk.

A VII. ötéves terv sem ígér jobb költségvetési forrás helyzetet. Továbbra is az együttműködés az egyik potenciális lehetőség arra, hogy átsegítsük magunkat és egymást a nehézségeken.

Az elmúlt ötéves tervidőszakban mindenki gyarapodott feltételekben, eszközrendszerben, objektumokban. Többször szóba került ma az üdültetés. A munkásörsg ilyen szempontból új helyzetben van, mert története során két éve először rendelkezik önálló üdülési célokat szolgáló épülettel. Először tudja biztosítani, hogy a BM, a HM, a Vám- és Pénzügyörsg Országos Parancsnoksága részéről felajánlott ilyen lehetőségeket - amit nem tudunk eléggé megköszönni - paritáson alapon viszonyozza.

Szeretném befejezésül felvetni a kölcsönös tájékoztatás fontosságát. Befejezett tényként jutott tudomásunkra, hogy el van döntve a rendfokozati illetmény megváltoztatása a HM és a BM esetében. Mi igazodunk, bár ez nem kötelező. Valószínű, hogy az előkészítés szakaszában tudtunk volna értelmezhető kezdeményezéssel élni, ha beavatnak bennünket.